ҚАЙТА ӨРЛЕУ ДӘУІРІ.ЖАҢА ДӘУІРІ

Орындағандар: Абдраимов Сапархан .Абдрова Мадина. Абетей Айжүрек. Ақатай Еркеназ. Бекжан Ақдидар . Бөрібай Айша. Ғалбиат Тұнық. Еркінқызы Қалидан
Тексерген:

Жоспар:

1. Кіріспе
2. Табиғтты зерттеу заңдылықтары
3. Адам мәселесі
4. Қайта өрлеу дәуірінің ерекшелігі
5. Адам мәселесін философиялық тұрғыда зерттеп жазған ғалымдар

НИКОЛАЙ КУЗАНСКИЙ ФИЛОСОФИЯСЫ.

МАРСИЛИО ФИЧИНО ФИЛОСОФИЯСЫ.

ДЖОРДАНО БРУНО НАТУРФИЛОСОФИЯСЫ.

Қайта өрлеу дәуірінің ерекшелігі

Қайта өрлеу дәуірі – орта ғасырдан Жаңа заманға өту дәуірі болды.
(XIV – XVII)

Қайта өрлеу заманы Италия елінде басталды. Солтүстік Италияда сауда, қолөнер өндірісі тез дами бастады.

Жартылай ұйқылы ояу өмір сүріп жатқан феодалдық қоғам оянып,
жаңа өмірге аттынды, қалалар тез өсіп әлеуметтік өмір өзгерістермен, қызықтығымен көзге түседі.

Өндіргіш күштерді дамыту ***схоластикалық*** ой-өрістен жаратылыстану ғылымдарына бет-бұрыстың пайда болуына әкеледі. Ал ол ақырындап материалистік бағыттың философияда күш алуына әкеліп соқты.

Жаңа Қайта өрлеу	• XIV ғасыр
Гүлденген Қайта өрлеу	• XV ғасырдың ортасы
Кейінгі Қайта өрлеу	• XVI ғасыр

Табиғаттың заңдылықтарын зерттеу жолы

Эмпиризм – тәжірибелік зерттеу, тәжірибе арқылы алынған деректерді пайымдау

Рационализм – ағымын дүниеге әкелді: - ал оқыған көзі ашық

Интилегенцияның дүниеге енуіне себеп болуы

Адам мәселесі

Қайта өрлеу заманында адам мәселесіне жаңаша бетбұрыс болды. Оны философиялық талдау.
Адам мәселесі – бұл философияның Конфуций, будда Сократтан бастап орта ғасырға дейін философияның өзекті сұрағы болған. Орта ғасырдағы бұл мәселенің шешімі адамның қайшылықты пенде екендігін ашуда болды.
Адам – жан дүниесі, рухы бар пенде ретінде әрқашанда аспанға ұмтылған, құдайға жақсы тұлға
Оның денесі бар, ал оны жердегі қызықтарға құмартуға, оның еркінің соған қарай жетілуіне әкеліп, оны күнәға батырады.

Қайта өрлеу заманында

Университеттер мен суретші. Мүсінші, сәулетші т.с.с өнер Қайраткерлкрінің өнер Ханаларында дамыды

метеметика ғылымдары жақсы дамыды

Адамны дене құрылысының өлшемі терең зерттелді

Қайта Өрлеу философиясының орталық ұғымдары

Антропоцентризм

дүниенің орталығына адамды қоятын италяндық Қайта Өрлеудің тұжырымдамасы. Ол Еуропалық жаңа заман мен Ағартушылық идеологиясына әрі өмірлік өлшеміне және гуманизмнің маңызды шартына айналды. Ежелгі дәуірде негізі қаланғанымен табиғат аясынан шыға алмады. Жаңа заманда адам еріктері мен мінез-құлықтары туралы тұжырым қалыптасты, оның қағидалары нарыққа, демократияға, азаттық қоғамға бет бұрған әлеуметтік мәдениетті басшылыққа алды.

Гуманизм

(лат. humanus – адамдық, а
дамгершілік)
– адамды бірінші орынға қ
оятын және тұлғаны ең жоғ
арықұндылық деп қарасты
ратын тұжырымдама, дүни
етанымның принципі. Тар
мағынада ортағасырдағы ді
нисхоластикаға қарсы Қайт
а Өрлеу дәуіріндегі зайырл
ы (светское) көзқарас.

ҚАЙТА ӨРЛЕУ ДӘУРІНІҢ ӘЙГІЛІ ФИЛОСОФТАРЫ:

1. НИКОЛАЙ КУЗАНСКИЙ
2. МАРСИЛИО ФИЧИНО
3. ПИКО ДЕЛЛА МИРАНДОЛА
4. ЛОРЕНЦО ВАЛЛА
5. МИШЕЛЬ ДЕ МОНТЕНЬ
6. ЭРАЗМ РОТТЕРДАМСКИЙ
7. МАРТИН ЛЮТЕР
8. ТОМАС МОР
9. ТОМАЗО КАМПАНЕЛЛА
10. НИККОЛО МАКИАВЕЛЛИ
11. ДЖОРДАНО БРУНО

ПИКО ДЕЛЛА МИРАНДОЛА (орталықта), МАРСИЛИО ФИЧИНО (сол жақта) И АНДЖЕЛО ПОЛИЦИАНО

ПИКО ДЕЛЛА МИРАНДОЛА
(1463-1494)

НИКОЛО МАКИАВЕЛЛИ
(1469-1527)

Лоренцо Балла
Ләззәт алу жөнінде деген еңбегінде ол адамның дүниетанымы оның ақыл ойымен қатар сезімдік іс әрекеті арқылы ғана болады деген пікірге келді. Табиғаттың тіршілікке берген ең негізгі заңы өзінің өмірі мен денесін сақтап оған зиян келтіретіндердің бәрінен жалтару сезімдік іс-әрекетсіз болмайды. Ләззәт – жан мен дененің рахатқа батуы ретінде игілікті іс.

Николай Кузанский (1401-1464 жж.) жас кезінде Падуя университетінде (Италия) оқып, соңынан діни қызметпен айналысады. Ол өзінің ой-өрісінде ортағасырлық философия мен Қайта өрлеу заманындағы гуманистік ой-пікірді ұштастырды. Ұлы ойшылдың діни еңбектерінен басқа философиялық туындылары да біршама. Солардың ішіндегі ең таңдаулысы «Ғылыми білімсіздік» деп аталады.

Енді сол «ғылыми білімсіздік» деген қайшылықты ұғымның мән-мағынасына тоқталайық. Белгілі бір нәрселер жөніндегі ақиқатты іздеу жолында біз анықталмағанды анықталғанмен, белгісізді белгілімен т.с.с. салыстырамыз. Сондықтан бұл өмірдегі шектелген заттар жөнінде белгілі бір пікірлер айту онша қиын емес. Ал енді шексіздікті зерттеген кезде, біз басқаша жағдайға кез боламыз. Шексіздікті біз көз алдымызға елестете алмаймыз, оның көлемі бізге белгісіз, біз оны еш нәрсемен салыстыра алмаймыз.

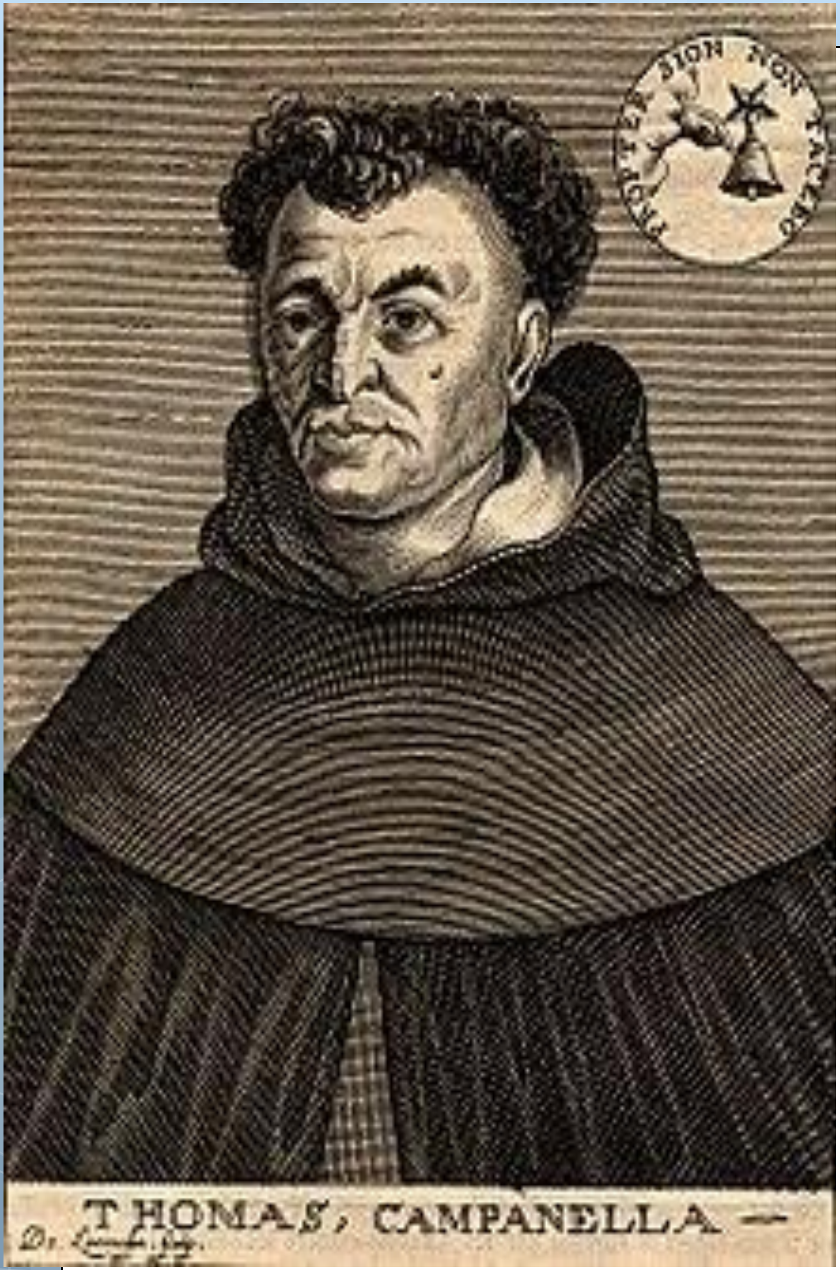

Кампанелла Томмазо
1582 - 1639

Кампанелла Томмазо, 1582 жылы монах ретінде шашын күзегенге дейін Джованни Доменико (1568 – 1639) – италиялық философ, ақын, саяси қайраткер. Бастапқы утопиялық коммунизм ағымы өкілдерінің бірі. Кампанелла адамзаттың бірлігі мен игілігін армандады. 1599 жылы Италияны испан езгісінен азат ету мақсатымен көтеріліс ұйымдастыруға әрекет жасады. Астыртын әрекеті әшкереленіп, Кампанелла ауыр азаптаудан кейін түрмеге қамалып, онда 27 жыл отырды. Сонда отырып ол жеке меншіктен ада, жаппай молшылыққа кепіл болатын, бірақ тұрмысты реттеп отыратын, шын мәнінде абыздар билігі сипат алған мінсіз қоғам туралы өз утопиясы “Күн қаласын” (1602) жазды. Ол 1623 жылы жарияланды. “Күн қаласы” – кейінгі қоғамдық ой-пікірлердің дамуына елеулі ықпал жасады..

Макиавелли Никколо
1469 – 1527

Макиавелли Никколо (итал. Niccolò di Bernardo dei Machiavelli; 3 мамыр 1469 жыл, Флоренция — 21 маусым 1527 жыл, сонда) — италиялық философ, жазушы, саясаткер-флоренциялық дипломат, саяси теоретик, саяси биліктің жаңа тарихтағы алғашқы аналитигі.

Оның негізгі идеясы — мемлекетте адамдар арасындағы жеке қатынастарды реттеуші этикадан басқа принциптер болуы керек. Негізгі бағыт — билікке жету және реттеу. Сондықтан, Макиавелли бойынша, басшы жағдайға байланысты әрекет етуі қажет.Макиавелли ілімінің ерекшелігі оның аралас республиканы күресуші әлеуметтік топтардың ұмтылыстары мен мүдделері келісімінің нәтижесі және құралы деп есептеуінде.

Макиавелли шығармалары әлеуметтік ойлардың кейінгі дамуына орасан зор ықпал етті.

musafirova.ucoz.ru

BOTTICELLI MADONNA OF THE POMEGRANITE

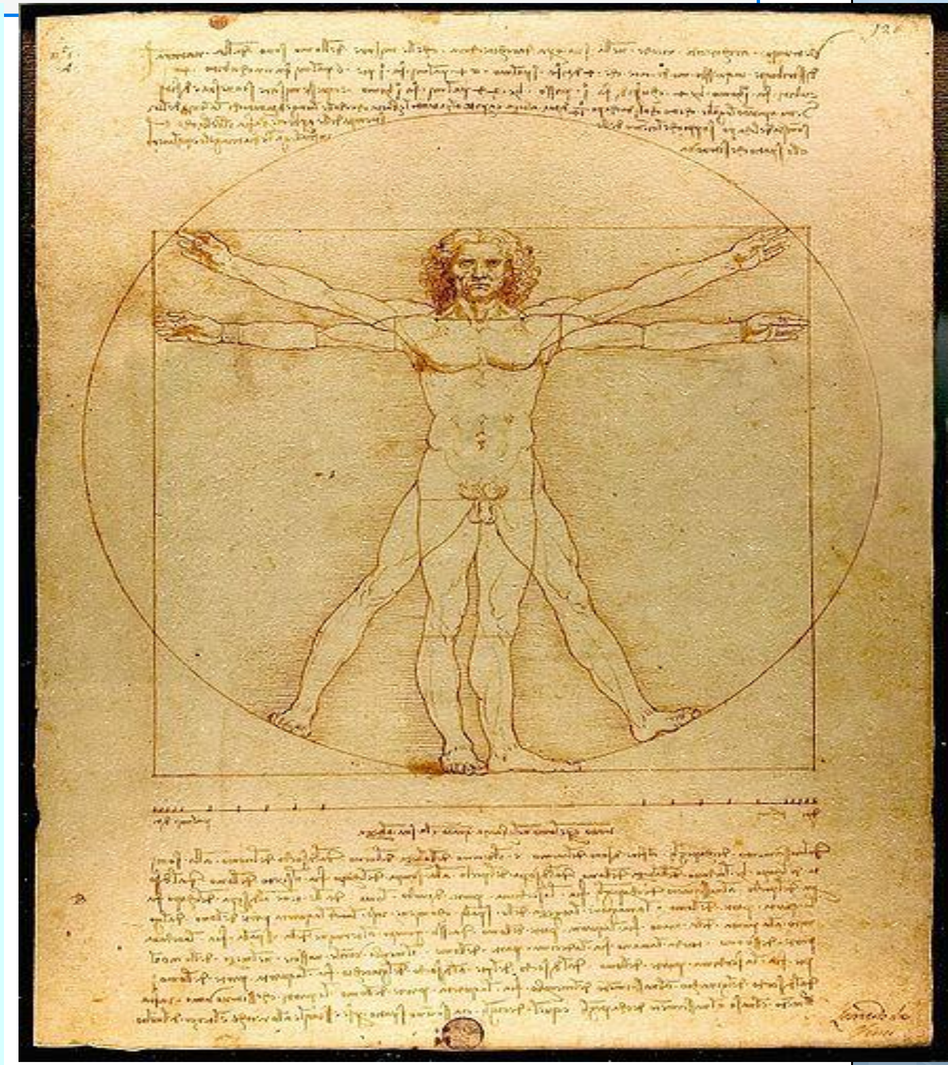

«ВИТРУВИАНСКИЙ ЧЕЛОВЕК» ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ

ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ

ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ.
МАДОННА ЛИТТА.

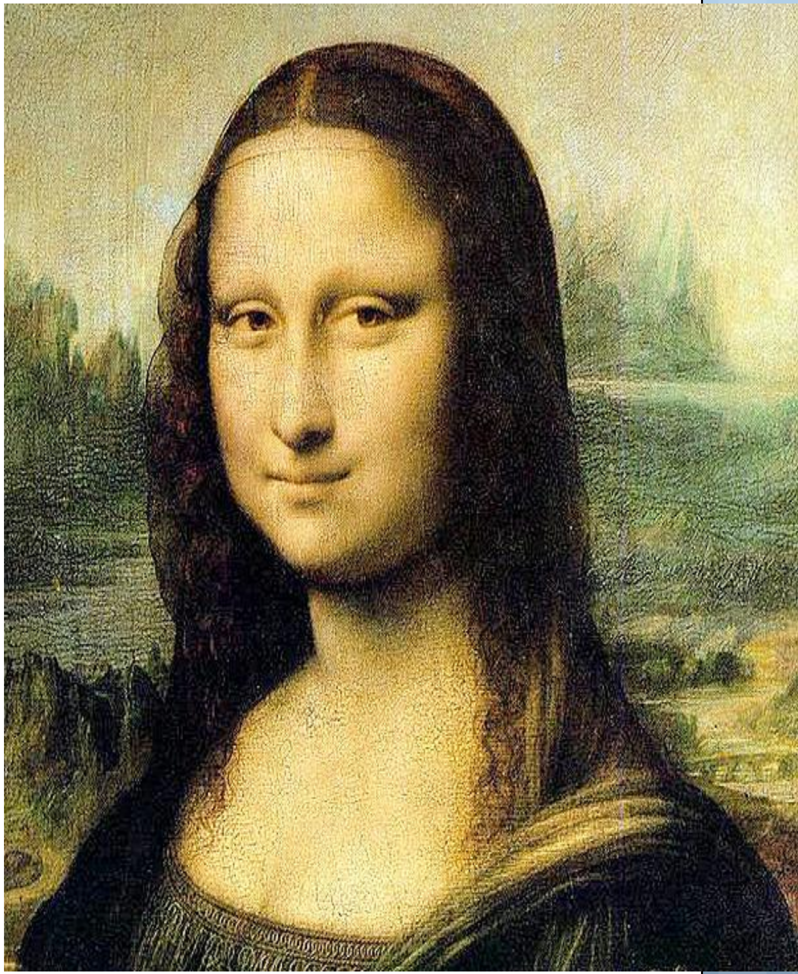

ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ.
МОНА ЛИЗА.
Париж, Лувр

Дж. Уотерхауз. Картина к новеллам «Декамерон», Дж. Боккачо (1916 г.)

ДЖОВАННИ БОКАЧЧО

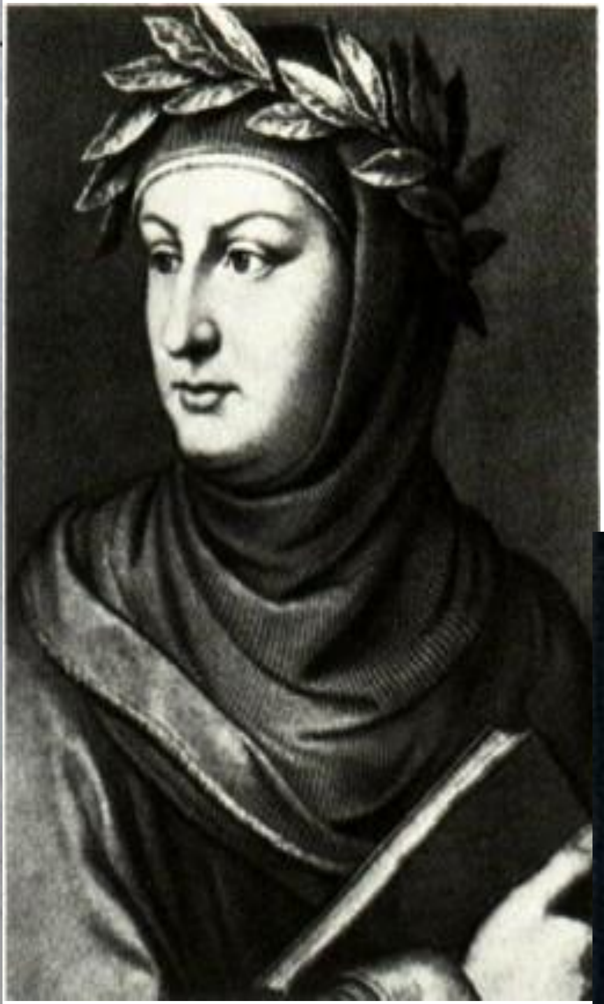

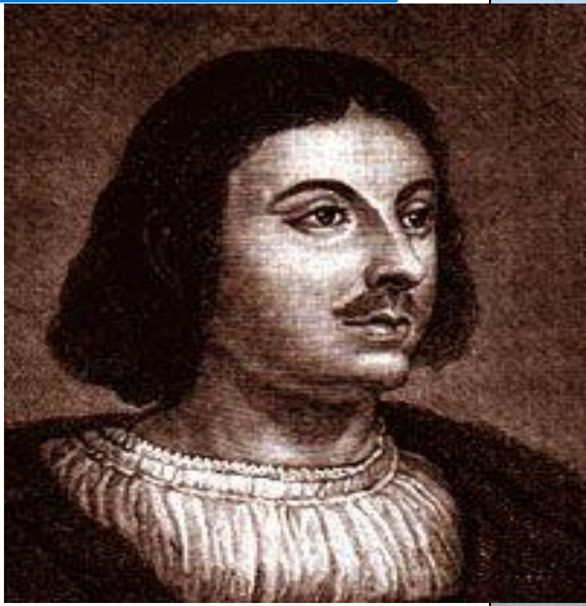

Қорытынды

Философия бірте-бірте діни көзқарастан алшақтап, нақтылы өмір тәжірибесіне сүйене бастайды. Табиғат жөніндегі ғылыми деректердің, табиғи құрал және моральдық мәселелердің мәні өте бастады. Ал бұл үрдістер жаңа дәуірдегі ғылымның жан-жақты дамуына әсерін тигізді.